

Eerder verschenen

in de Van Marum Lezingenreeks

- 2000: Nr. 1
'Geesteswetenschappen; ballast of reddingsboei van de wetenschaps- en techniekcommunicatie?'
Willem Dijkhuis
- Nr. 2
'Is wetenschap mediageniek?'
Hans Laroës, plaatsvervangend hoofdredacteur NOS-journaal
- Nr. 3
'Biedt wetenschap voldoende entertainment?'
Robert Marijnissen, cultureel marketeer
- 1999: Nr. 1
'Museale succesfactoren voor de toekomst'
drs. Wim G. van der Weiden, directeur Naturalis
- Nr. 2
'Wie is er dom?'
Arie van Heeringen, secretaris/directeur Adviesraad voor het Wetenschap en Technologiebeleid (AWT)
- Nr. 3
'Science centra in dagrecreatief perspectief'
Ben van Gool, iMPACT Advies in dagrecreatie bv.
- Nr. 4
'Het Studium Generale in de 21ste eeuw'
André Klukhuhn
- Special
'Lachen om jezelf'
dr. Niels Helsloot

Eerdere uitgaven zijn te bestellen bij het secretariaat van Stichting WeTeN zolang de voorraad strekt.

Stichting
Wetenschap en Techniek Nederland

Stichting WeTeN (Wetenschap en Techniek Nederland) heeft als hoofdtak de publieksvoorlichting over wetenschap en techniek op landelijk niveau te bevorderen. Stichting WeTeN voert een groot aantal markante projecten uit rond maatschappelijk relevante programma's. Vaak wordt daarbij intensief samengewerkt met organisaties van overheid, onderwijs en wetenschap, en met het bedrijfsleven. Stichting WeTeN wordt gesubsidieerd door de ministeries van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en Economische Zaken.

Van Marum

lezingenreeks 2000

Wetenschaps- en techniek kennis in de netwerk samenleving

Paul Rutten

4

Paul Rutten

Snel en efficiënt kennis vergaren, dat is één van de mogelijkheden die Internet biedt. Kennisinstellingen zoals universiteiten krijgen deze relatief nieuwe manier van verspreiding en exploitatie van kennis in de schoot geworpen. Hoe ga je hier mee om? En wat betekent dat voor de wetenschaps- en techniekcommunicatie als deze meer gebruik maakt van internet?

Paul Rutten is hoofd van de afdeling Informatie en Communicatie van TNO Strategie, Technologie en Beleid en Bijzonder Hoogleraar Culturele Industrie aan de faculteit Historische en Kunstwetenschappen van de Erasmus Universiteit Rotterdam. Vanuit zijn achtergrond in de onderzoekspraktijk naar de impact van internet op verschillende processen in de samenleving, deelt hij in deze Van Marumlezing zijn visie op wat Internet nu eigenlijk te bieden heeft voor de wetenschaps- en techniekcommunicatie. Hij geeft hiervoor een aantal concrete aanbevelingen en laat zien welke mogelijkheden internet alleen al voor de universiteit zou kunnen bieden. Volgens Rutten zullen de kennisinstellingen in de nabije toekomst een belangrijke rol spelen in het orkestreren van de beschikbare kennis op het web en daar ook op afgerekend worden.

De Van Marum Lezingenreeks

Elk boekje uit de Van Marum Lezingenreeks biedt een inspirerende lezing van een prominente spreker uit de praktijk van de wetenschaps- en techniekcommunicatie. Vakgenoten uit de wetenschaps- en techniekcommunicatie worden aan de hand van een toekomstgericht verhaal mét leerpunten uit de praktijk, uitgenodigd tot reflectie. Dit boekje uit de Van Marum Lezingenreeks biedt een integrale weergave van de lezing van Paul Rutten uitgesproken tijdens de bijeenkomst van de Van Marum Sociëteit van 14 december 2000.

Martinus van Marum (1750 - 1837)

Een elektriserend geleerde

Martinus van Marum was in de tweede helft van de 18e eeuw een internationaal bekend geleerde. Hij verrichtte onderzoek op een groot aantal wetenschappelijke terreinen, zoals de fysica, de botanie, de paleontologie en de chemie en was daarnaast ook arts. Tevens werkte hij aan de ontwikkeling van 'praktisch bruikbare toepassingen van wetenschappelijke inzichten', zoals een draagbaar brandblusapparaat of een luchtverversingssysteem voor gebouwen en schepen.

De rechtvaardiging van wetenschappelijk onderzoek vond hij vooral in het praktisch nut dat het mens en maatschappij oplevert, een inzicht dat niet altijd door zijn wetenschappelijke tijdgenoten werd gedeeld. Als directeur van het naturaliënkabinet van de Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen en later als directeur van museum en bibliotheek van de Teylers Stichting zette hij zich in om de deuren naar de wetenschap en techniek voor een breed publiek te openen. Daarnaast gaf hij als lector in de natuurwetenschap en wiskunde talloze openbare lessen voor de burgers van Haarlem. Zijn lessen bestreken een breed terrein. Hij gaf spraakmakende openbare demonstraties van wetenschappelijke instrumenten, waarmee hij belangstelling wilde opwekken voor wetenschap en techniek. Bekend werd Van Marum met zijn statische electriciteit opwekkende 'ongemeen groote elektriseermachine'.

Met zijn wetenschapsideaal en zijn wending naar het brede publiek was Van Marum een vroege vakgenoot van de huidige professionals in de wetenschaps- en techniekcommunicatie.

Bron: Martinus Van Marum 1750 – 1837, Een elektriserend geleerde; A. Wiechmann en L.C. Palm (redactie), Joh. Enschedé en Zonen, Haarlem, 1987.

Van Marum Sociëteit

In de geest van Martinus van Marum biedt de Van Marum Sociëteit een ontmoetingsplaats aan iedereen die zich actief inzet op het gebied van wetenschaps- en techniekcommunicatie. Elk kwartaal wordt een inspirerende spreker uitgenodigd voor Van Marum bijeenkomsten in stadskasteel Oudaen te Utrecht. Daarnaast bestaat er de mogelijkheid dat er een Van Marum Special wordt georganiseerd, een lezing met een bijzonder karakter.